

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ЮНАЦТВА»
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

«Суд над шкідливими звичками»

Методична розробка сюжетно-рольової гри

ЗАПОРІЖЖЯ 2021

УДК 02 (072) : 613.8

Суд над шкідливими звичками : методична розробка сюжетно-рольової гри / уклад. : Л.Г. Головка ; ред. В.В. Писанець ; комун. закл. «Запорізька обл. б-ка для юнацтва» Запорізької обл. ради. – Запоріжжя, 2021. – 24 с.

Таке явище, як наркоманія, на жаль, поширене в молодіжному середовищі і напевне, хтось із них щось хоч один раз, але спробував, не замислюючись над наслідками.

Завдання бібліотек – популяризувати серед підлітків та юнацтва здоровий спосіб життя, поширювати знання, які сприяють здоров`ю, проводити антинаркотичні заходи.

Найкращий метод поширення корисної інформації серед юнацтва, розвитку у них критичного мислення – інтерактивна гра.

Методична розробка «Суд над шкідливими звичками» висвітлює використання активного формату у роботі з молодими людьми, за допомогою якого вони набувають правових знань, усвідомлюють роль здорового способу життя, розвивають уяву та мислення.

Матеріал розрахований на бібліотечних фахівців, що працюють з підлітками, юнацтвом, молоддю та стане у нагоді педагогічним працівникам.

Укладач:

Л.Г. Головка

Відповідальна за випуск:

В.В. Писанець

«Суд над шкідливими звичками»

Сюжетно-рольова гра

I. Визначення понять, підготовка заходу

Сюжетно-рольова гра - образна гра за певним задумом, який розкривається через відповідні події (сюжет, фабула) і розігрування ролей. Сюжетна рольова гра є динамічним феноменом, її розвиток виявляється насамперед у виникненні нових сюжетів - утілених у певних подіях, образного відтворення задумів.

Мета гри «Суд над шкідливими звичками»: розширення у юнацтва знань про здоров'я, пагубний вплив наркотиків на організм людини, межі протидії їх розповсюдженню, пропаганда здорового способу життя; розвиток уваги, мислення, творчих здібностей через програвання ситуацій.

Завдання:

- підвести до свідомого розуміння, що берегти здоров'я треба змолоду;
- закріпити знання юнацтва щодо здорового способу життя;
- вчити молодь критично мислити, аналізувати ситуації і відмовляти спокусам та гачкам наркодилерів. Формувати вміння протидіяти пропаганді наркотичних речовин;
- виховувати діловитість, вміння працювати в команді та доводити свою справу до кінця.

Форма проведення: організація сюжетно-рольової гри, що розширює орієнтування юнацтва у соціальному житті, виробляє алгоритм дій в умовах небезпечного середовища, формує активну життєву позицію в грі та самостійне прийняття рішень.

Методи: розповідний, наочний, ігровий. Захід передбачає відео супровід, малювання плакатів та проведення презентацій учасниками.

Попередня робота: проведення інформаційно-просвітницьких заходів у співпраці з навчальними закладами. Зустрічі з психологами, лікарями-наркологами, волонтерами, громадськими активістами, які працюють у сфері антинаркотичної протидії. Ознайомлення підлітків та юнацтва в ігровій формі з новими поняттями (конфлікт, стрес, командна робота).

Супровідний захід: виставка «Вибір - за тобою!» (або «Усе в твоїх руках!», «Я обираю здоровий спосіб життя») у залі, де проводиться сюжетно-рольова гра.

Розділи виставки: «Наркотик - вбиває життя!»; «Не бійся! Скажи - ні!». **Цитата:** «Без здоров'я нема щастя». **Засоби для оформлення:** плакати за темою, роздруковані листівки з антинаркотичних акцій і таблиці - статистичні данні про пагубні звички; література за темою: книги, статті із газет, журналів; аксесуари - письмове приладдя (ручки, листки паперу), приладдя для малювання (кисті, тюбики з фарбою, олівці). Листівки з написом: «Закресли, що тобі не потрібно: «Я обираю життя/наркотики»!

Предметне наповнення ігрової зони (створення приміщення суду):

- проектор, екран, динаміки;
- попереду (і збоку від стола «суддів») - «лавка для підсудних» - 2 вільних стільці із закріпленими на них портретами «наркомана» та «наркодилера»;
- фліпчарт з аркушами, набір маркерів/фломастерів (достатня кількість для всіх команд учасників гри), конверти із завданнями для команд;
- робоче місце для суддів: стіл, 2 стільці, папка, блокнот, ручка, текст сценарію ведення суду;
- робочі місця для обвинувачення/захисту - 2 столи. Стільці (за кількістю учасників команд «Прокурори» та «Адвокати»).
- робочі місця учасників суду - стільці для участі у засіданні суду;
- окрема робоча зона: місця для роботи над презентаціями для кожної команди - особистий стіл або куточок приміщення, щоб ніхто не заважав учасникам в міні середовищі працювати над виконанням завдань;
- місце для проведення активних рухомих ігор під час розігріву, м`ячик або інша невеличка м`яка іграшка.

Мотивація під час гри: всі команди учасників суду намагаються зробити найкращу презентацію і в чесній конкуренції змагаються між собою, можливість проявити лідерські якості, творчість.

Заходом керує **ведучий**, який готує аудиторію до гри, пояснює правила та завдання командам, надає інформацію за темою, завершує гру.

II. Хід заходу

1. Спільний перегляд і обговорення з учасниками гри мультфільму «Міст» (2,18 хв.). Ролик про те, що гордість і впертість часом є головними ворогами при досягненні будь-якої мети.

Питання ведучого для обговорення: 10 хвилин

1. Що ви побачили у цьому ролику?
2. Чому герої не хотіли поступатися один одному?
3. А що сталося потім? Чи змінили вони своє ставлення один до одного? Чому?
4. Як поступили інші двоє героїв в такій самій ситуації?
5. Які висновки можна зробити з цієї історії?

2. *Ігри («Розігрів» учасників гри. Можна обрати одну або провести обидві, на вибір ведучого. Це залежить від обсягу часу та цільової аудиторії молоді, з якою працюють. Але цей етап обов'язковий і важливий для заходу, щоб поступово завести учасників у подальшу роботу і вони могли стати більш розкутими та ефективно працювати в командах).*

2.1. Гра «У кого предмет (м'ячик/іграшка?» (7-10 хвилин)

Мета: злагоджена робота в команді.

На початку гри ведучий пропонує всім учасникам об'єднатися в щільне коло, руки у всіх позаду. Один учасник (хто бажає) стає в середину і стає ведучим. Він повинен вгадати у кого предмет. Організатор гри тихо дає комусь м'ячик або інший м'який предмет, невеличку іграшку, яку учасники постійно передають поки ведучий не скаже «стоп» і не покаже у кого він знаходиться. Якщо він вгадав, міняється місцями з тією людиною, у кого був предмет. Якщо ж не вгадав, залишається ведучим.

2.2. Гра «Броунівський рух» або «молекули» (7-10 хвилин)

Мета: об'єднання учасників в міні-команди.

Ця вправа дозволяє учасникам порухатися, що допомагає зняти м'язове навантаження та внутрішню напруженість. Усі учасники оголошуються «атомами» із «руками-валентностями». Під час команди ведучого «броунівський рух» атоми у хаотичному порядку рухаються приміщенням, іноді легенько «зіштовхуючись» з іншими атомами. Після команди «молекули по (наприклад, по 3)» учасники

швидко повинні об'єднатися у групи, що відповідають названому числу, утворивши молекулу, наприклад, із 3-х атомів.

Атоми з'єднуються один з одним за допомогою «рук-валентностей». Ті, хто залишився без групи, жартівливо оголошується «вільним радикалом».

Знову звучить команда «броунівський рух» і гра продовжується. За допомогою даної гри можна об'єднати учасників у групи для подальшої роботи.

3. Вступне слово ведучого заходу. Підготовка до перегляду ролика «Отруєне життя».

Ведучий. Прошу «всіх молекул» сісти разом - перетворитися в команди. Дякую Вам!

Наркотики вбивають навіть найсильніших, найрозумніших людей, руйнують пам'ять, волю, роблять їх психічними і фізичними інвалідами, тягарем для родини і суспільства, змушують вести таємне життя, штовхають на злочини.

Чому люди стають наркоманами? Як ви думаєте? Хіба їх змушують?

Ні! До наркоманії примушують! Тут криється жахливий обман. Наркотики дуже дорого коштують. Люди, які розповсюджують їх, отримують величезні прибутки. А продавцям потрібні покупці, тобто нещасні, які звикли до наркотиків, готові віддати за них будь-які гроші. Тому новачкам пропонують цю отруту майже безкоштовно, умовляючи: «Спробуй, це приємно. Це цікаво». Або «Наркотики - для сміливих, ти ж не боягуз? Ні? Так спробуй!».

Але ніякої сміливості тут немає. Навпаки, сміливим може вважати себе лише той, хто не слухається сліпо, відмовляється від отрути. Продавці наркотиків спеціально підсилають свою людину в компанію підлітків, щоб підлітки заразилися цією хворобою і стали купувати зілля. Наркодилери обіцяють, погрожують, заманюють, прикидаючись звичайними хлопцями та дівчатами; використовують всі способи, лише б ти спробував хоч раз. Вони отримують прибуток, а ти платиш своїм життям. Адже навіть одна, перша доза, може виявитися початком загибелі! Ніхто не знає, як подіють наркотики саме на твій організм.

Шановні учасники! Я запрошую вас подивитися відео репортаж, знятий у Запоріжжі. Це десятихвилинний ролик - справжнє журналістське розслідування служби новин телеканалу TV-5.

Прошу вас уважно дивитися цей сюжет. Тому що після перегляду у нас з вами буде обговорення і ви станете експертами. Думка кожного з вас для нас буде дуже важлива.

Перегляд ролику «Отруєне життя» (9, 44 хвилин, Телеканал TV-5)
Обговорення (10 хвилин):

1. Яке враження ви отримали від побаченого?
 2. Як називається репортаж? («Отруєне життя»)
 3. Чому він мав таку назву?
 4. Чому наркоман, який багато років вживав, вирішив покінчити зі своїм темним минулим і намагається вести здоровий спосіб життя?
 5. Як поводитися місцеві громадяни, коли до них зверталися громадські активісти?
 6. А що розповіли лікарі про наркозалежність?
 7. Чи доводилося вам у своєму житті стикатися з наркодилерами та наркозалежними?
 8. Чи брали ви участь в акціях або інших заходах проти розповсюдження шкідливих звичок?
- Дуже дякую всім за жваве обговорення!

4. Підготовка до суду (20-25 хвилин).

Ведучий. А зараз саме цю реальну історію ми візьмемо з Вами для наступної сюжетно-рольової гри. Прошу всіх об'єднатися для спільної роботи. Ми з вами проведемо «Суд над шкідливими звичками». Судитимемо банду «Спокусників» за те, що вони розповсюджували або вживали наркотики. Ось вони перед вами на лаві підсудних (*показує на стільці з «фото бандитів», 1 з ролику - колишній наркоман, а іншого - наркодилера можна знайти фото в Інтернеті, щоб обличчя не було видно*). Впізнали їх? Кого впізнали? Колишнього наркомана? А чому іншого не впізнали? Не бачили? А чому? Так, він ховається від людей, щоб ніхто його не знав, і не здав поліції.

Ведучий (*підходить до фліпчарту*). Давайте подумаємо разом, хто нам потрібен для проведення суду? (*Пише на аркуші назви команд*). Хто веде суд? Так, **судді!** Якщо ви не проти, то суддями ми оберемо людей дорослих, які мають вищу освіту, мають право бути суддями за законом (*бібліотекарів, вчителів, інших*).

І вони будуть не тільки обирати справедливу міру покарання підсудним, але неупереджено оцінювати роботу ваших команд і виберуть ту, яка найкраще впорається із завданням. Згодні? Так?! А я

ні! Знаєте чому? Я хочу, щоб всі учасники разом, шляхом чесного голосування в кінці гри, коли будемо підводити підсумки, за кількістю піднятих рук визначили команду - переможців гри. Але за себе не голосуємо. Ви згодні? Добре! До речі, якщо ви не проти, я можу бути суддею, а допомагати мені буде (*називає ПІБ вчителя або бібліотекаря*). Він буде судовим секретарем. Дозволяєте? Дякую!

Хто нам ще потрібен для проведення суду? Я пишу, щоб все бачили на фліпчарті: **1) адвокати; 2) прокурори; 3) свідки!** Так, правильно! Які ви грамотні в юриспруденції!

Тобто під час гри нам потрібні будуть судді, сторона обвинувачення - прокурори, сторона захисту - адвокати та свідки з обох боків. Адвокати та прокурори - це вже дві команди. Щодо свідків - вони ж бувають різні?

Для чого вони на суді? Хто підкаже? Так! Для того, щоб слідство було об'єктивним, потрібна достовірна інформація і факти, докази вини або невинності підсудних. Нам дійсно будуть потрібні свідки, як з боку обвинувачення, так і з боку захисту. Тобто - це не одна команда, а декілька.

В мене є наступне запитання до вас. Яких свідків ми зможемо запросити із тих, кого ми з вами бачили на екрані під час перегляду ролика «Отруєне життя»? Давайте згадаємо.

3. Лікарі-наркологи (За кого? **Захист/Слідство**)
4. Психологи (За кого? **Захист/Слідство**)
5. Журналісти (За кого? **Захист/Слідство**)
6. Громадські активісти (За кого? **Захист/Слідство**)
7. Пасивні громадяни (За кого? **Захист/Слідство**)
8. Матусі (За кого? **Захист/Слідство**)
9. Бабусі біля під'їзду (За кого? **Захист/Слідство**)
10. Місцева молодь (За кого? **Захист/Слідство**)

Скільки нам потрібно команд?

(В кожній команді повинно бути не більше трьох-чотирьох осіб, для того, щоб вся молодь брала активну участь і працювала в міні-групах. Обов'язкова умова - свідки повинні бути як з боку обвинувачення, так і з боку захисту. Наприклад, лікарі-наркологи, психологи розповідають, що наркоманія - це хвороба тощо. Кількість команд буде залежати від кількості учасників, але не менше 5 і не більше 10 команд. Якщо не вистачає гравців на всі 10 команд, то «свідків» можна обрати з переліку пп.6-10. Тобто команд

«свідків» буде стільки, скільки дозволяють обставини. Але для повноти гри краще, щоб в ній були присутні різні групи суспільства).

Добре, дякую! Прошу обрати одного делегата від кожної команди і поки ви обираєте, я напишу на маленьких аркушах номери. Ви зрозуміли, що це номери команд - напроти назв ролей (*ведучий загортає і пермішує папірці*).

Попрошу делегатів від усіх команд підійти до мене, обрати свій варіант, тобто пройти рокировку. Називайте номер вашої команди, я записую на фліпчарті, щоб всі знали, хто ви. Також прошу делегатів написати номери на аркушах А4 і повернутися з ними до своїх команд для подальшої роботи. Прикріпіть їх біля себе, щоб було видно.

Переходимо до наступного етапу: за 10-15 хвилин ви повинні виконати секретне завдання, яке отримаєте у закритому конверті (**Додаток**). Якщо вам буде щось не зрозуміло і буде потрібна консультація, підніміть руку, я до вас підійду. Добре?

Тобто кожна команда підготує яскравий плакат і промову на 2-3 хвилини для виступу під час засідання суду. Для цього, я вам дозволяю використовувати ваші гаджети, літературу і все, що вам потрібно в цьому залі. Є до мене запитання? Все зрозуміло? Так? А пароль від Wi-Fi не потрібен? (*Це, в тому випадку, якщо у приміщенні є Інтернет і можливість надати посилання на пароль*).

Всі прикріпили біля своїх команд таблички з номером? Давайте перевіримо!

Зараз я буду до вас підходити і кожній команді дам конверт з особистим завданням, фломастери (маркери) та аркуш (*бажано А1 формату*) для плакату. Увага! Час пішов.

Ведучий (*через 15 хвилин*). Все! Час вийшов. Зараз почнеться судове засідання. Прошу всі команди відкласти маркери/фломастери, взяти ваші плакати, пройти і зайняти свої місця в залі суду.

Ігрові дії: «Суд над шкідливими звичками»

(Ведучий виходить за двері і стає «суддею». Заходить з «секретарем суду». Голосно, коли всі сіли)

Судовий секретар. Встати, суд іде!

(Заходить «Суд»).

Суддя (ударяє дерев'яним молотком по столу). Сьогодні буде розглянуто справу в обвинуваченні наркоманів у вчиненні злочинів проти місцевих громадян.

Судовий секретар. На судове засідання прибули:

- державне обвинувачення - прокурори (або слідчі);
- захисники-адвокати;
- підсудні, яких доставлено до суду під конвоем.

Суддя. Судовий секретар, надайте суду характеристики підсудних.

Судовий секретар. Підсудний наркоторилер, підсудний наркоман!

Суддя. Слово надається обвинуваченню.

1. Презентація. Команда «Прокурори» (2-3 хвилини).

Суддя. У захисту є запитання до обвинувачення? (Або у когось із присутніх в залі. 2-3 питання).

Суддя. Підсудні, вам зрозуміло в чому вас звинувачують? Визнаєте себе винними?

Підсудні (запис голосів). Ні! Не визнаємо!

Суддя. Чи згодні ви дати покази щодо звинувачень?

Підсудні (записи голосів). Згодні!

Судовий секретар. Суд викликає перших свідків – журналістів!

2. Презентація. Команда «Журналісти» (2-3 хвилини).

Суддя. Обвинувачення, у Вас є запитання до свідків?

Прокурори (має право задати свої питання першим свідкам). Звідки ви дізнались про цю історію?

Журналісти (приклад відповіді). Ми збирали факти для розслідування злочинів наркоторилера та наркомана. Цією історією з нами поділився сам підслідний, наркоман. Саме ми ініціювали і збирали докази, щоб відкрити слідство проти наркоторилера. Ми хотіли підняти питання для громади і висвітити злочин наркоманії проти людства. Тому проблему вживання наркотичних речовин ми висвітили в Медіа та розповіли всім про наслідки пагубних звичок.

Прокурори. Чи вважаєте ви, що ця історія зможе змінити ставлення оточуючих до наркоманів, наркоторилерів?

Журналісти (приклад відповіді). Так! Ми провели це розслідування, щоб люди змогли побачити, до чого можуть призвести пагубні

звички. Дуже жалко цю людину, підслідного (*показують на фото наркомана*), яка багато років вживала. Але інше ставлення до наркодилера. Зверніть на це увагу! Треба інформувати суспільство про нагальні проблеми, щоб всі про це думали, проводити антинаркотичні дії, а не заплющувати очі, ніби все добре навколо.

Суддя. Дякую свідкам-журналістам за ваші відповіді. Судовий секретарю, запрошуйте наступних свідків.

Судовий секретар. Суд викликає других свідків - громадських активістів.

3. Презентація. Команда «Громадські активісти» (2-3 хвилини).

Суддя. Обвинувачення, у Вас є запитання до других свідків?

Прокурори. Чому ви почали проводити акції та зафарбовувати написи на стінах? Вони ж знову з'являться? Наркомани їх знову намалюють? Що це змінить?

Громадські активісти (*приклад відповіді*). Бажання відчутти себе потрібним для громади, об'єднувати людей для вирішення проблем, профілактики наркозалежності, залучення молоді до здорового способу життя. Якщо з'являться нові написи, ми знову замалюємо. До наших акцій ми з кожним днем залучаємо все більше людей. Саме для цього ми їх проводимо.

Прокурори. Чому тоді у нас, все одно, є молодь, яка зловживає наркотичними або іншими речовинами?

Громадські активісти (*приклад відповіді*). Якщо раніше підлітки отримували доступ до наркотиків через наркопритони, то зараз кубла повністю замінив Інтернет, де можна купити будь-які препарати через поширену у великих містах систему «закладок». А ще багато реклами крейдою зараз з'явилося в людних місцях. Пишуть біля шкіл, дитячих майданчиків, на парканах, зупинках транспорту. І де-хто з неосвічених або, з цікавості тобто дурості, потрапляють на їх гачки.

Суддя. Обвинувачення, у вас ще є свідки?

Прокурори. Так, Ваша честь. У нас ще є матусі (*якщо гра проводиться в аудиторії хлопців - татусі*).

Судовий секретар. Суд викликає наступних свідків з боку звинувачення - Матусь.

4. Презентація. Команда «Матусі/татусі» (2-3 хвилини).

Суддя. Обвинувачення, у вас є запитання до третіх свідків?

Прокурори. Так, Ваша честь! Чому ви вважаєте, що наркомани нашкодять саме вашим дітям?

«Матусі/татусі» (відповідь).

Прокурори. Уточнюємо запитання до матусь. Якщо ви розповідаєте своїм дітям, що не можна спілкуватись з незнайомими людьми або щось піднімати з землі, то як наркозалежні можуть вам або вашій дитині завдати шкоди?

«Матусі/татусі». (відповідь).

Прокурори. Шановний суд, можна звернутися до залу з питаннями?

Суддя. Дозволяю.

Прокурори. У когось із присутніх в залі є ще запитання до матусь /татусів? (2-3 питання).

«Матусі/татусі» відповідають.

(Такий самий алгоритм роботи з іншими свідками обвинувачення – командами:

5. «Бабусі/дідусі біля під'їзду» *та*

6. «Місцева молодь»)

Суддя. Дякую, обвинувачення прошу сідати на свої місця.

Судовий секретар. Слово надається захисту. Адвокати, що ви можете сказати на захист підсудних?

7. Презентація. Команда «Адвокати» (2-3 хвилини).

Судовий секретар. Суд викликає перших свідків з боку адвокації – лікарів-наркологів!

8. Презентація. Команда «Лікарі-наркологи» (2-3 хвилини).

Суддя. Захист, у Вас є запитання до свідків?

Адвокати (*має право задати свої питання першим свідкам*). Шановні наркологи, поясніть нам з наукової точки зору, що таке наркотик та наркоманія?

Лікарі-наркологи (*приклад відповіді*). Наркотики – це група речовин, що приводять людину до стану ейфорії, тобто стану помилкової радості. Наркоманія – це хвороба, яка виникає внаслідок вживання наркотиків і призводить до глибокого виснаження фізичних і психічних можливостей людини.

Адвокати. Яка небезпека вживання наркотиків?

Лікарі-наркологи (*приклад відповіді*). Результатом вживання наркотиків є найважчі розлади діяльності всіх органів і систем організму аж до летального наслідку. Тому наркоманію ще називають «білою смертю», маючи на увазі білий колір наркотичних речовин. Велика небезпека може бути навіть від одноразового вживання наркотику, що може викликати алергію, підвищення кров'яного тиску, тахікардію, можливі кошмари. Від незадоволення внутрішньої потреби організму в дозі наркотику починається наркотична «ломка». «Ломка» проявляється занепокоєнням, інтенсивним спітнінням, з очей течуть сльози, зіниці розширюються і не реагують на світло, ніс наповнюється слизом. Відчувається гострий біль у попереку, животі, з'являється «гусяча шкіра», нудота, блювання. Можуть бути галюцинації.

Адвокати. Дякую наркологам за ваші вичерпні відповіді. Ваша честь, у нас ще є свідки.

Судовий секретар. До зали суду запрошуються другі свідки з боку захисту - психологи.

9. Презентація. Команда «Психологи» (2-3 хвилини).

Суддя. Захист, у Вас є запитання до других свідків?

Адвокати. Чому підлітки вживають наркотичні речовини?

Психологи (*приклад відповіді*). Бажання відчути себе дорослими, інтерес до наркотиків, до нових відчуттів, помилкова впевненість у тому, що вживання кількох доз не призведе до наркоманії; вплив оточення, друзів, компанії; недостатні знання про шкоду та небезпеку наркоманії; незадоволеність життям, яка виникає на ґрунті постійних конфліктів у сім'ї, школі, а також в умовах низького матеріального та соціального рівня; сильне душевне потрясіння, почуття самотності, відсутність уваги з боку батьків.

Суддя. У вас ще є свідки?

Адвокати. Так, Ваша честь. І це головні свідки - пасивні громадяни, яким байдуже до всього і всіх.

Судовий секретар. Суд викликає третіх свідків з боку захисту - пасивних громадян.

10. Презентація. Команда «Пасивні громадяни» (2-3 хвилини).

Суддя. Захист, у Вас є запитання до третіх свідків?

Адвокати. Так, Ваша честь! Чому ви байдуже ставитесь до того, що люди вживають та розповсюджують наркотики?

«Пасивні громадяни» (відповідь).

Адвокати. Шановний суд, дозвольте нам звернутись із запитаннями до зали?

Суддя. Дозволяю!

Адвокати. У когось з присутніх в залі є ще питання до пасивних громадян? (1-2 питання).

Пасивні громадяни відповідають.

Суддя. Захист, у вас є запитання до свідків?

Адвокати. Ні, більше нема! Думаю, що цих свідчень достатньо.

Суддя. Підсудні, чи визнаєте ви свою провину? Що ви хочете сказати на своє виправдання?

Підсудні (*запис голосів*). Ні, не визнаємо.

Суддя. Заключне слово надається прокурорам.

Прокурори (*приклад промови*). Шановний суд! Ми обурені поведінкою захисту! Як можна захищати підслідних?

Наркоманію без перебільшення можна назвати найстрашнішим явищем нашого століття. В її підступні сіті з кожним днем потрапляє все більше людей, які намагаються втекти від проблем і стресів. Але ціна такої «втечі» виявляється занадто високою і результати експерименту над собою здебільшого виявляються незворотними.

Люди всього світу, що піклуються про здоров'я своєї нації, об'єднуються в боротьбі з цим жахливим явищем. Саме тому і було засновано Всесвітній день боротьби з наркоманією, що нагадує всьому людству про цю страшну недугу. Відзначає цей День – щороку 26 червня – й українська громадськість. У боротьбі з наркоманією пріоритетною має бути профілактика, адже будь-яке захворювання легше попередити, ніж долати його наслідки.

Культивування здорового, активного способу життя, пропаганда культурного розвитку, особистої відповідальності кожного за власне здоров'я, фізичний і моральний стан — надважливе завдання державної політики й обов'язок самих громадян.

Щодо підслідних, вважаю, що вони повинні понести сурове покарання за свою провину перед суспільством.

Але ступінь важкості у них різна, тому прошу винести вирок окремо для наркодилера - за розповсюдження наркотичних речовин - три роки позбавлення волі з постійним перебуванням у місцях позбавлення волі, окремо для наркомана - 1 рік за вживання - умовно.

Суддя. Обвинувачення, у вас все?

Прокурори. Так, Ваша честь!

Суддя. Заключне слово надається адвокатам.

Адвокати (*приклад промови*). Шановний суд! Ми заперечуємо звинувачення прокурорів щодо нашої роботи, яку ми виконуємо згідно з законом України. Кожна людина має право на захист!

Чимало гірких закидів висловлено на адресу наших підзахисних, і з більшістю ми не згодні.

Наркоманія справді шкідливе, можна сказати смертельне захоплення. Шкідливо і те, що вживання наркотиків веде до втрати здоров'я і навіть смерті, але все це з вини самої людини! Самі люди винні у поширенні наркотиків. Шкідливість вживання наркотичних речовин безсумнівна. Тому ми закликаємо відмовитися всіх від будь-яких спроб до пагубної звички та вважаємо підсудного - наркодилера винним у вчиненні злочину. Але підсудного - колишнього наркомана, який усвідомив шкоду від вживання наркотичних речовин, виправився і чесно розповів про все слідству, журналістам виправдати і визнати жертвою злочину проти людства.

Суддя. Ми уважно вислухали всіх свідків, підсудних, сторону обвинувачення і захисту. Суд видаляється для ухвалення рішення.

Судовий Секретар. Встати! Суд іде!

Суддя. Оголошується вирок. Іменем охорони здоров'я суд у складі головуючого та секретаря за участю свідків, обвинувачення та захисників розглянув справу за звинуваченням наркодилера та наркомана в розповсюдженні наркотиків. Проаналізувавши свідчення свідків, заслухавши промову обвинувачення та захисту, суд визнав наркодилера винним та засудив його до трьох років позбавлення волі.

Але, що стосується підсудного - колишнього наркозалежного, то оцінивши всі обставини, враховуючи визнання ним своєї провини, каяття та зразкову поведінку, відмову від вживання наркотиків, суд пропонує вважати вирок умовним. І рекомендує громадським активістам взяти його на поруки, запропонувати брати участь в антинаркотичних заходах. Вирок суду остаточний, оскарженню не підлягає, виконується негайно. *(Стукає дерев'яним молотком по столу. Всі встають, судді виходять).*

III. Закінчення гри (10-15 хвилин)

Ведучий. Вчені вважають, що насправді легше досягти успіху в житті, ніж бути невдахою, легше бути щасливим, ніж нещасним, легше любити, ніж ненавидіти. Потрібно лише докласти зусиль і жити, любити, працювати, творити здорове тіло та здоровий дух, зберігати добрий стан думок та душі. І ваші звички не повинні шкодити оточуючим людям та вашому здоров'ю. А здоров'я – це краса. Так будьте завжди красивими, не витрачайте просто те, що дала природа, підтримуйте і зберігайте своє здоров'я.

Рефлексія

Ведучий. Шановні учасники! Дякуємо Вам за вашу активну гру! За вашу роботу в командах.

Як ви себе зараз відчуваєте? Будь ласка, стисніть пальці в кулак. А великий палець або до гори або до низу, щоб ми побачили у кого який настрій. Дякуємо!

Як вам працювалось в командах?

Кому сподобалось? Чим ви можете похвалитися?

Кому було важко? Що саме вам заважало?

На вашу думку, яка сторона під час суду, працювала більш професійно та злагоджено? Кому це вдалося? Чому? А що ще можна було покращити або зробити по іншому?

А тепер найважливіше питання, про яке ми сьогодні говорили перед початком гри. Грало – 10 *(ведучий називає ту кількість команд, що брали участь у грі)* команд. *(Іде до фліпчарту з номерами і назвами команд).* Яка із презентацій, промов якої команди вам сподобалась найбільше? Давайте дізнаємось. Але одне маленьке правило - за свою команду руку не піднімаємо. Я прошу людину, яка була під час гри Судовим секретарем допомогти мені порахувати

ваші підняті руки. (*Рахують голоси і записують проти кожної команди*).

(*Під час підрахунку, якщо час ще залишився, можна запитати у 2-людей: «Чому ви віддали голос саме за цю команду?». І записати для себе, щоб потім це використати як номінацію*).

1 місце. Команда

2 місце. Команда

3 місце. Команда.

І тепер подякувати іншим командам, які стали переможцями в номінаціях, що записали на аркуші).

Шановні учасники, я хочу запитати чи сподобалась вам гра «Суд над шкідливими звичками»? Чи була вона корисна для вас? Що ви дізналися нового? Чи хочете ви, щоб ми проводили разом з вами суди над іншими звичками?

Дякуємо вам за активну участь у грі. До нових зустрічей!

IV. Додаток

«Конверти із завданнями для команд»

1. Команда «Прокурори»

Ви - команда прокурорів. Роботи у вас - забагато! Перед вами справа двох підсудних. Ваша група займається розслідуванням злочинів наркодилера та наркомана. Журналістське розслідування про них ви щойно подивились. На роботу у вас всього 15 хвилин.

1. Ви повинні знайти докази та довести винуватість підсудних (кожного окремо). Намалюйте (або напишіть) їх на плакаті.

2. Потім з іншого боку плакату напишіть (краще намалюйте), основні 5-10 пунктів, як аргументовано сказати «Ні» наркоторговцю.

3. В кінці своєї заключної доповіді на суді запропонуйте суду запобіжні заходи для наркозалежного та наркодилера окремо, аргументуючи наведеними вами доказами (підготуйте невеличку промову).

4. Самі підійдіть до ведучого і тихенько, щоб інші команди не чули, візьміть у нього листок з питаннями слідчих до свідків, (це вам допоможе якісно працювати під час суду). Але якщо не хочете підказок, то під час суду, ви і самі вигадаете питання для роботи зі свідками.

Команді бажаємо успіхів в роботі!

2. Команда «Адвокати»

Ви - команда професійних адвокатів. На роботу у вас всього 15 хвилин.

1. Перед вами справа двох підслідних – ваша група займається захистом наркодилера та наркомана. Ви повинні максимально довести їх невинуватість і порушення їх прав. Журналістське розслідування про них ви щойно подивились. Напишіть або намалюйте це на своєму плакаті.

2. На іншому боці плакату напишіть (намалюйте) основні 5-10 пунктів, чому вони так поступали, але все повинно бути в рамках закону.

3. В кінці своєї доповіді на суді запропонуйте суду запобіжні заходи для наркозалежного та наркодилера окремо, аргументуючи наведеними вами доказами, а краще пропонуйте: «Враховуючи всі обставини, наведені нами, просимо звільнити, шановний суд, нашого (або обох) підзахисних під заставу або визначити запобіжний захід умовно».

4. Самі підійдіть до ведучого і тихенько, щоб інші команди не чули, візьміть у нього листок з питаннями захисту до свідків, (це вам допоможе якісно працювати під час суду). Але якщо не хочете підказок, то під час суду, ви і самі вигадаєте питання для роботи зі свідками.

Завдань у вас багато, але ви - досвідчені професіонали, впораєтесь. Команді бажаємо успіхів в роботі!

3. Команда «Лікарі-наркологи»

Ви - команда «Лікарі-наркологи». Ваша група займається свідченнями для захисту наркодилера та наркомана. На роботу у вас всього 15 хвилин.

1. Ви повинні пояснити причини поведінки та довести невинність підсудних, бо вони в стані наркотичного сп'яніння втрачають розум і не контролюють свої дії. Журналістське розслідування про них ви щойно подивились.

2. На другому боці плакату напишіть, а краще намалюйте, основні 5-10 пунктів, чому наркомани так поведуться. Наркозалежність - хвороба, яка невиліковна і веде до смерті, змінює звичайну людину.

Під час суду учасники будуть вам ставити запитання, але ви знаєте, що відповідати. Якщо ні - підійдіть до Ведучого за підказками. Команді бажаємо успіхів в роботі!

4. Команда «Психологи»

Ви - команда «Психологи». Ваша група займається свідченнями для захисту наркодилера та наркомана. Журналістське розслідування про них ви щойно подивились. На роботу у вас всього 15 хвилин.

1. Ви повинні знайти докази з точки зору руйнування психіки людини, які свідчать про зміну поведінки наркозалежних під час вживання наркотичних речовин та довести невинність підсудних, наприклад: «вони, знаходячись під кайфом, не розуміють що роблять!». Потім на іншому боці аркуша напишіть, а краще намалюйте, основні 5-10 пунктів, чому наркомани так поводяться, як наркозахворювання руйнує психіку звичайної людини.

Під час суду учасники суду будуть вам ставити запитання, але ви знаєте, що відповідати. Якщо ні - підійдіть до Ведучого за підказками. Команді бажаємо успіхів в роботі!

5. Команда «Журналісти»

Ви - команда «Журналісти». Ваша група займається свідченнями для розслідування злочинів наркодилера та наркомана. Журналістське розслідування про них ви щойно подивились. На роботу у вас всього 15 хвилин.

1. Саме ви ініціювали і збирали докази, щоб відкрити слідство проти наркоманів. Ви повинні підготувати факти з ролика, які висвітлюють злочин наркоманії проти людства. Напишіть їх (намалюйте) на плакаті.

2. На іншому боці плаката напишіть, а краще намалюйте, основні 5-10 пунктів, чому проблему наркоманії треба висвітлювати в Медіа та розповідати всім про наслідки пагубних звичок.

Під час суду учасники будуть вам ставити запитання, але ви знаєте, що відповідати. Якщо ні - підійдіть до Ведучого за підказками. Команді бажаємо успіхів у роботі!

6. Команда «Громадські активісти»

Ви - команда «Громадські активісти». Ваша група - свідок для розслідування злочинів наркодилера та наркомана. Журналістське розслідування про них ви щойно подивились. На роботу у вас всього 15 хвилин. Самі ви постійно ініціюєте акції та заходи проти розповсюдження наркотиків, займаєтесь профілактичною роботою проти наркоманії.

1. Ви повинні знайти докази з точки зору порушень наркоманами прав інших громадян. Запишіть їх або намалюйте на аркуші.

2. Потім на іншому боці плаката напишіть (намалюйте) основні 5-10 пунктів, чому боротися проти наркоманії треба кожному громадянину, всією громадою і постійно проводити заходи проти розповсюдження наркотиків.

Під час суду учасники будуть вам ставити запитання, але ви знаєте, що відповідати. Якщо ні - підійдіть до Ведучого за підказками. Команді бажаємо успіхів в роботі!

7. Команда «Пасивні громадяни»

Ви - група пасивних громадян. Ваша група в суді виступає свідками захисту наркодилера та наркомана. Журналістське розслідування про них ви щойно подивились. На роботу у вас всього 15 хвилин.

1. Ви повинні написати або намалювати плакат, чому вам байдуже, що відбувається навколо.

2. Потім на іншому боці аркуша напишіть а краще намалюйте, основні 5-10 пунктів, чому людина не повинна втручатися у справи інших, якщо наркомани вживають наркотики, то це їх справа. А «ваша хата - скраю». І так у вас своїх проблем вистачає! Дістали вже активісти!

Під час суду учасники будуть вам ставити запитання, але ви знаєте, що відповідати. Якщо ні - підійдіть до Ведучого за підказками. Команді бажаємо успіхів в роботі!

8. Команда «Матусі» (або «Татусі», якщо грають хлопці)

Ви - група «Матусі»/татусі». Ваша група - свідки для розслідування злочинів наркодилера та наркомана. Журналістське розслідування про них ви щойно подивились. На роботу у вас всього 15 хвилин.

Ви - проти розповсюдження наркотиків, бо маєте своїх дітей і схвильовані, що наркомани вештаються біля дитячих майданчиків, садочків, шкіл тощо.

1. Із відео матеріалу, який щойно подивились, ви повинні знайти докази злочинів і небезпеки для оточуючих, порушень наркоманами прав інших громадян, особливо дітей. Прописати або намалювати їх на плакаті.

2. На іншому боці плаката аргументуйте (5-10 пунктів), чому боротися проти наркоманії треба всім батькам, всією громадою і обов'язково брати участь у заходах проти розповсюдження наркотиків.

Під час суду учасники будуть вам ставити запитання, але ви знаєте, що відповідати. Якщо ні - підійдіть до Ведучого за підказками. Команді бажаємо успіхів в роботі!

9. Команда «Бабусі» («Дідусі», якщо грають хлопці) біля під'їзду»

Ваша група - «Бабусі/дідусі біля під'їзду». Все бачите і все знаєте про всіх в місті, або дізнаєтесь по телефону від інших бабусь.

Ви - свідки для розслідування злочинів наркодилера та наркомана. Журналістське розслідування про них ви щойно подивились. На роботу у вас всього 15 хвилин.

1. Ви - проти розповсюдження наркотиків, бо маєте своїх внуків і схвильовані, що наркомани вештаються біля під'їздів, ламають ваші квітники, пишуть на чистих стінах, кидають шприці під ноги, не зрозуміло чого від них чекати, вони неадекватні та інше. Тому пишіть плакат-скаргу до суду на «клятих наркоманів» (можна намалювати)

2. Ви просто повинні знайти докази злочинів і небезпеки для оточуючих, порушень наркоманами прав інших громадян, особливо людей похилого віку. Тому на іншому боці плаката напишіть, а краще намалюйте основні 5-10 пунктів, чому боротися проти розповсюдження наркотиків треба всім дорослим людям, всією громадою.

Під час суду учасники будуть вам ставити запитання, але ви знаєте, що відповідати. Якщо ні - підійдіть до Ведучого за підказками. Команді бажаємо успіхів в роботі!

10. Команда « Місцева молодь »

Ваша група «Місцева молодь» - свідки для розслідування злочинів наркодилера та наркомана. Журналістське розслідування про них ви щойно подивились. На роботу у вас всього 15 хвилин. Ви - проти розповсюдження наркотиків, бо схвилювані, що наркомани вештаються біля дитячих майданчиків, садочків, шкіл, де ви теж любите знаходитись.

1. Ви повинні знайти докази злочинів і небезпеки для оточуючих із відео матеріалу, який ви подивились, порушень наркоманами прав інших громадян, особливо підлітків та юнацтва. Намалюйте плакат.

2. На іншому боці плаката напишіть, а краще намалюйте, основні 5-10 пунктів, ваші пропозиції, як боротися проти наркоманії всім молодим людям.

Під час суду учасники будуть вам ставити запитання, але ви знаєте, що відповідати. Якщо ні - підійдіть до Ведучого за підказками. Команді бажаємо успіхів в роботі!

Використані джерела інформації:

1. Інтерактивні методи викладання : практичні поради для суддів-викладачів [Електронна версія]. – К. : ФОП Демчинський О.В., 2017. – 64 с. – Режим доступу : <http://nsj.gov.ua/files/1514283742Interactivne%20vykladannia.pdf>. – Мова укр.

2. Кучеренко Т. Отруєне життя : відео репортаж / Тетяна Кучеренко. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=ag8GP6W0YUU>. – Мова укр.

3. Міст : мультфільм / ілюстр. : Ting Chian They). – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=EW4nGA-Nd6M>.

4. Наркоманія - сімейна загроза [Електронний ресурс] / Центр сімейної медицини. – Режим доступу : <https://brovmedcentr.in.ua/2018/06/25/%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D1%96%D1%8F-%D0%BD%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0-%D0%B7%D0%B0%D0%B3%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B0/>. - Назва з титулу екрана. - Мова укр.

5. Толопіло А.П. Питання сучасної наркополітики України: права людини та доступ до лікування [Електронна версія] / А.П. Толопіло, С.П. Швець, О.М. Стрільців, В.Г. Ожогова та ін. – Харків : Права людини, 2011. – 94 с. – Режим доступу : https://www.irf.ua/news/narkopolitika_ukraini_prava_lyudini_ta_dostup_do_likuvannya/files/ukr/programs/health/veritas_drug_policy.pdf

6. Усик С.Л. Життєві навички проти пагубних звичок : методичні рекомендації для класних керівників та вчителів основ здоров'я щодо переваги здорового способу життя, пропонуються шляхи позбавлення від пагубних звичок [Електронна версія] / С.Л. Усик, Л.М. Богданович. – Луцьк, 2014. – Режим доступу : <https://vl.nmc.dsns.gov.ua/files/cite/pdf/%D0%B1%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0/%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%20%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97/%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8/%D0%96%D0%B8%D1%82%D1%82%D1%94%D0%B2%D1%96%20%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B8%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B8%20%D0%BF%D0%B0%D0%B3%D1%83%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%87%D0%BE%D0%BA.pdf>

Комунальний заклад
«Запорізька обласна бібліотека для юнацтва»
Запорізької обласної ради
просп. Соборний, 210; м. Запоріжжя; 69037

Тел.: 061 708 24 63; 068 708 12 65

Ел.пошта: younglib.zp@ukr.net; oub-zp@online.ua;
younglib.zp@gmail.com

Сайт: <http://younglibzp.com.ua>

Приєднуйтеся до нас: YouTube, Facebook, Instagram

